

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง การปกครองใน อาณาจักรสุโขทัย

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

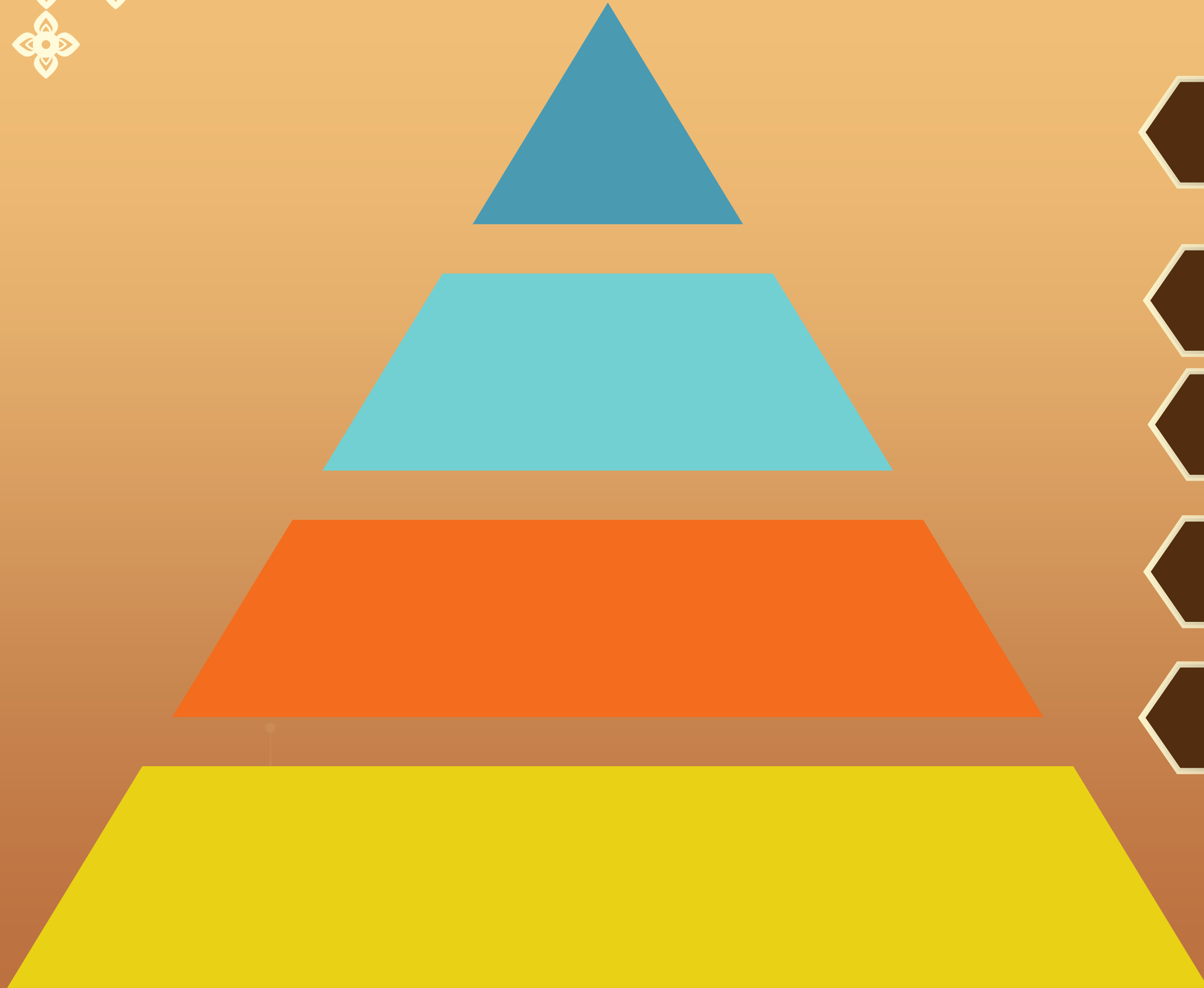
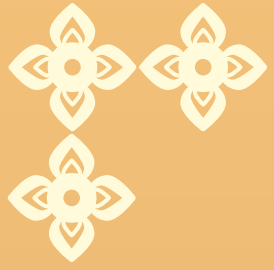

กิจกรรม..

ชั้นชั้นทางสังคมสมัยสุโขทัย

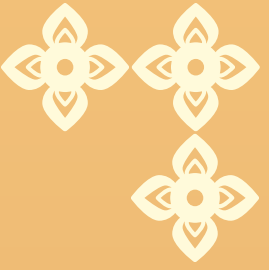
พระสงฆ์

ทาส

พระมหากษัตริย์

ไพร่

ขุนนาง

มีบทบาทในการปกครอง
บ้านเมือง มีความใกล้ชิด
และดูแลประชาชน
ด้วยความเมตตา

พระมหากษัตริย์

มีหน้าที่ในการช่วย
พระมหากษัตริย์บริหาร
บ้านเมืองและดูแล
ให้บ้านเมืองสงบสุข

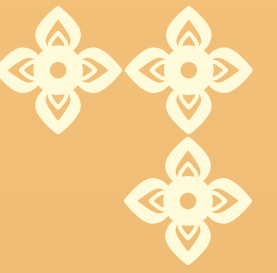
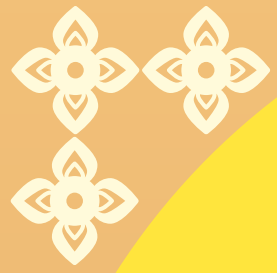
ขุนนาง

มีหน้าที่ในการส่งเสริมและ
รักษาศีลธรรม รวมทั้งเป็น
ที่พึ่งทางจิตใจของไพร่ฟ้า

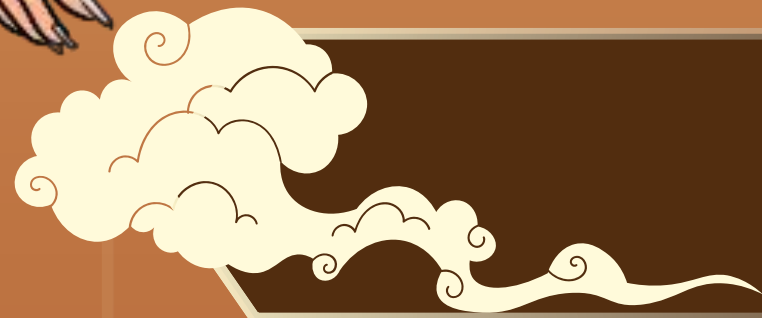
พระสงฆ์

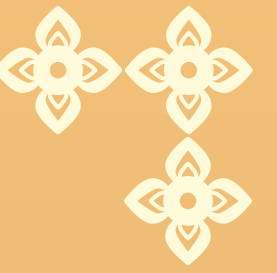
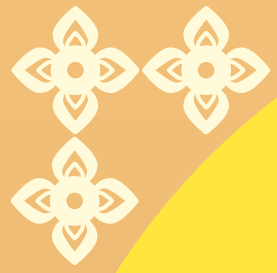

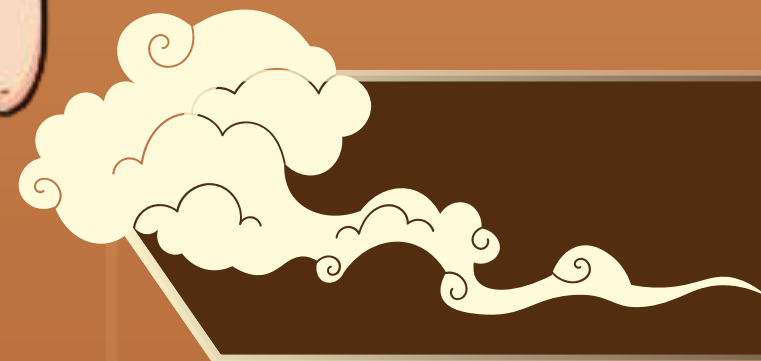
มีหน้าที่ ในการทำงานต่าง ๆ
เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในเมือง
เช่น ทำการเกษตร สร้างวัด
เป็นทหารป้องกันบ้านเมือง

ไพร่

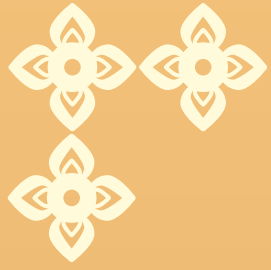
มีหน้าที่ ในการทำงานที่ต้องใช้
แรงงานหนัก ไม่มีสิทธิ์ในการ
ตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม
การปกครองของเมืองสุโขทัย

ทาส

พระมหากษัตริย์

ขุนนาง

ไพร่

ทาส

พระสงฆ์

ชนชั้นพิเศษ
ที่ทุกชนชั้นกราบไหว้

คำถามชวนคิด

ถ้านักเรียนได้รับบทบาทเป็นเจ้าเมืองสุโขทัย ? ? ?
จะปกครองเมืองอย่างไรให้ไพร่ฟ้าประชาชนมีความสุข

การปกครองใน อาณาจักรสุโขทัย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอนที่ ๔ ภารกิจรุ่งทุกข์ - เดอะไดอารี่

บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

เผยแพร่โดย : ครูตู้ DLTV

เผยแพร่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=z8xZUnJshEI&t=9s>

ไชยปริศนา ศิลาจารึก

การปกครองสมัยสุโขทัย

ไขรหัสศิลาจารึก

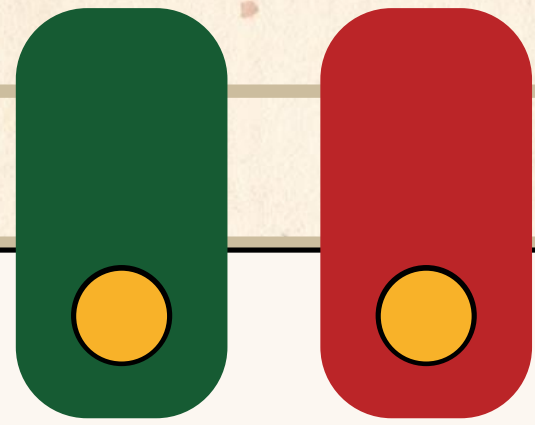

“ปากประตูมีกะดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้แน่นไพร
ฟ้าหน้าปก (ประชาชนที่มีทุกข์ร้อน) กลางบ้านกลางเมือง
มีถ้อยมีความ เจ็บท้อง ข้องใจ
มันจ๊กกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบุรี (ไม่ยาก)
ไปลั่นกะดิ่งอันท่านแขวนไว้
พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถาม
สวนความแก้มันด้วยชื่อ ไพรในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม”

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

ที่มา : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

ให้นักเรียนสันนิษฐานว่าจากข้อมูลในจารึก
การปกครองของเมืองสุโขทัยโบราณเป็นอย่างไร

การปกครองสมัยสุโขทัย

บทบาทาสम्मุตติ

บทบาทของตัวละคร

พระมหากษัตริย์

รับฟังปัญหา ช่วยเหลือ
แก้ไขปัญหาให้ประชาชน
มีความใกล้ชิดกับประชาชน

บทบาทของตัวละคร

ขุนนาง

ผู้ช่วยและที่ปรึกษาของกษัตริย์
ที่แก้ไขปัญหาให้ประชาชน

บทบาทของตัวละคร

ประชาชน

มีปัญหาและ
ต้องการความช่วยเหลือ
จากพระมหากษัตริย์

สถานการณ์จำลอง

๑

ปัญหาน้ำแล้งในหมู่บ้าน

๒

ความไม่เป็นธรรมในการซื้อขายสินค้า

๓

ปัญหาข้อพิพาทในหมู่บ้าน

๔

ปัญหาความยากจนในชุมชน

๕

ปัญหาการปล้นสะดมของโจร

สถานการณ์จำลอง

ปัญหาน้ำแล้งในหมู่บ้าน

ชาวบ้านในหมู่บ้านใกล้เคียงเจอปัญหาน้ำแล้ง ทำให้พืชผล
เกษตรไม่งอกงามและไม่สามารถทำการเกษตรได้ดี ชาวบ้าน
หลายครอบครัวเดือดร้อน และไม่มีน้ำใช้ในการดำรงชีวิต

สถานการณ์จำลอง

๒

ความไม่เป็นธรรมในการซื้อขายสินค้า

ชาวบ้านบางคนเริ่มบ่นเรื่องการค้าขายที่ไม่เป็นธรรม มีพ่อค้า
บางกลุ่มขายสินค้านำราคาแพงเกินจริง ทำให้ชาวบ้านรู้สึก
ถูกเอารัดเอาเปรียบ และรู้สึกไม่พอใจกับราคาสินค้าที่สูงขึ้น

สถานการณ์จำลอง

๓

ปัญหาข้อพิพาทในหมู่บ้าน

มีการทะเลาะวิวาทในหมู่บ้านหนึ่ง เกิดจากการขัดแย้งเรื่อง
ที่ดินที่ใช้ทำการเกษตร สร้างความไม่สงบและเกิดการ
แบ่งพรรคแบ่งพวก ชาวบ้านไม่รู้ว่าจะหาทางออกอย่างไร

สถานการณ์จำลอง

ปัญหาความยากจนในชุมชน

บางครอบครัวในชุมชนประสบปัญหาความยากจนและขาดทรัพยากรในการทำเกษตร ทำให้ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะดูแลครอบครัว ชาวบ้านรู้สึกเครียดและท้อแท้

สถานการณ์จำลอง

ปัญหาการปล้นสะดมของโจร

มีข่าวว่าหมู่บ้านที่ห่างไกลจากเมืองถูกโจรปล้นสะดมบ่อยครั้ง
ทำให้ชาวบ้านหวาดกลัวและไม่กล้าออกไปทำมาหากินนอกบ้าน
บางครอบครัวถูกขโมยทรัพย์สินและได้รับความเดือดร้อนมาก

ปัญหาที่เกิดขึ้น .....

การแก้ไขปัญหาของกษัตริย์สุโขทัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การปกครองสมัยสุโขทัย

บทบาทสมมติ

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

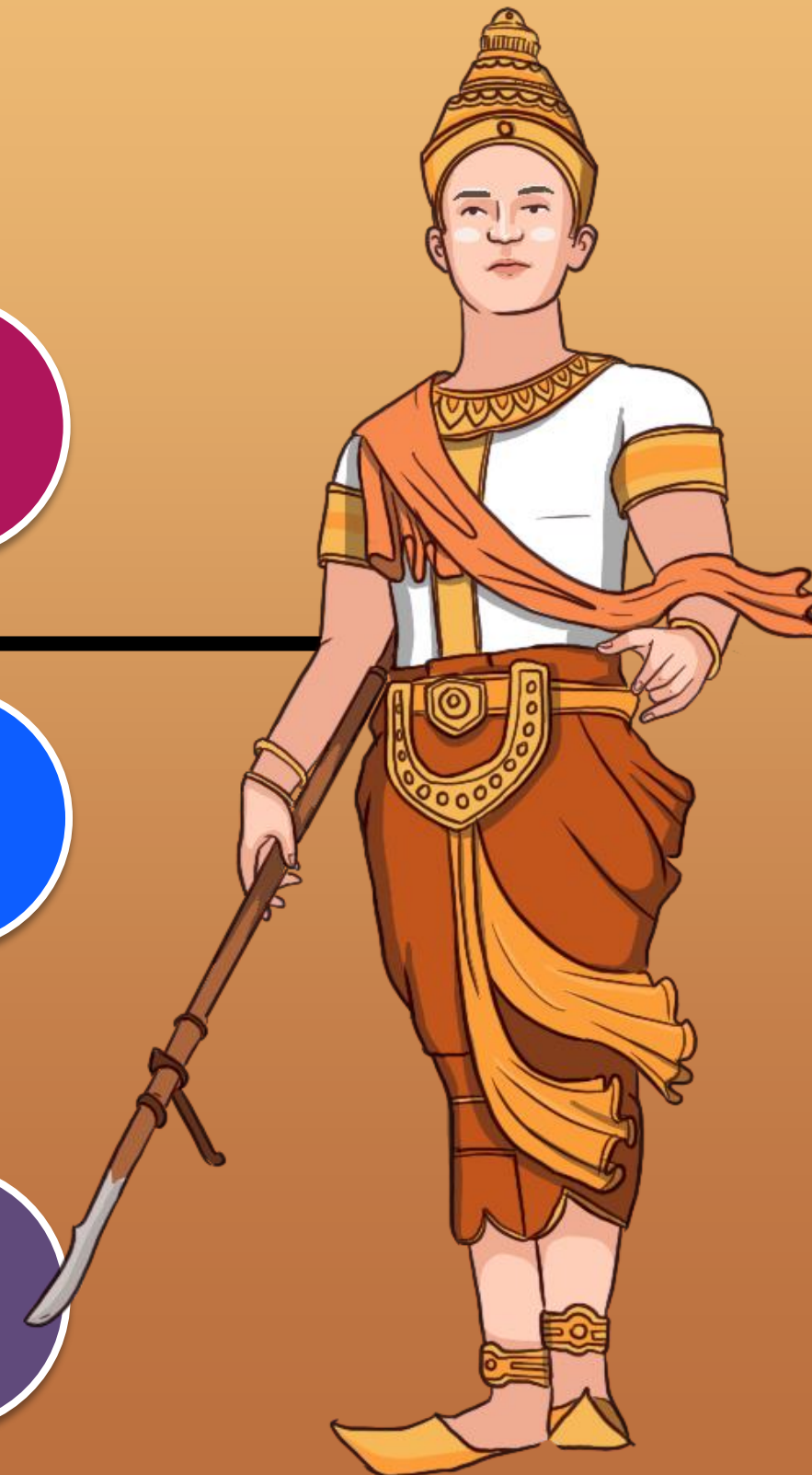
พ่อปกครองลูก

พ่อขุนศรีนาวนำถม

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนบานเมือง

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงครึ่งหลัง)

ธรรมราชา

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

พระมหาธรรมราชาที่ ๒

พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไท)

พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

ทศพิธราชธรรม (ธรรมสำหรับพระราชาราช)

ทาน

ศีล

บริจาค

อาชวะ

มัททวะ

ตบะ

อักโกธะ

อวิหิงสา

ขันติ

อวิโรธนะ

รู้ไว้ใช่ว่าใส่บ่าแบกหาม

สรุปบทเรียน

“การปกครอง

ในอาณาจักรสุโขทัย”

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย

พ่อปกครองลูก

ธรรมราชา

ผู้นำมีความใกล้ชิดกับพลเมืองมาก
เหมือนอย่างความสัมพันธ์ พ่อ - ลูก

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับพลเมือง
มีความเป็นทางการมากขึ้น
เนื่องจาก อาณาจักรกว้างใหญ่ขึ้น

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง เศรษฐกิจสุโขทัย

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔